

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2027

Předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

STUDIJNÍ OBOR:

Stavebnictví 36–47–M/01

ZAMĚŘENÍ:

ŠVP – Pozemní stavitelství

ŠVP – Stavitelství a architektonická tvorba

Profilová zkouška z Českého jazyka a literatury je zkouška komplexní a skládá se ze dvou dílčích částí – písemné práce a ústní zkoušky.

A) Písemná práce

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci, jehož minimální rozsah je **250 slov** (horní hranice není stanovena). Písemná práce trvá **130 minut** včetně času na volbu zadání. Žák má možnost použít Pravidla českého pravopisu (tištěnou verzi). Pro písemnou práci je stanoveno pět zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky a žák si jedno zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování a popřípadě výchozí text. Součástí výchozího textu může být obrázek, tabulka, graf apod. Záznam písemné práce bude rukopisnou formou. Písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas.

Hodnocení písemné práce

1A, 1B – vytvoření textu dle zadaných kritérií (vystižení tématu, funkčního stylu, slohového útvaru a postupu, splnění minimálního rozsahu s tolerancí 50 slov)

2A, 2B – funkční využití jazykových prostředků (využití znalostí jazykové normy a kodifikace – pravopis, morfologie, slovtvorba; využití jazykových prostředků adekvátních dané komunikační situaci; pestrost slovní zásoby)

3A, 3B – uplatnění zásady syntaktické a kompoziční výstavby textu (tj. zásada výstavby větných celků, prostředky textové návaznosti, vytvoření myšlenkově uceleného, strukturovaného a koherentního textu)

Závazně se hodnotí 0 body, pokud platí alespoň jedna z těchto charakteristik:

- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu;
- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru, reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah: text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov).

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B hodnocena počtem 0 bodů, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“.

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka (text prokazatelně převzatý z jiného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení).

Žák je hodnocen nedostatečně, pokud jeho bodový výsledek nedosahuje hranice úspěšnosti zkoušky – tj. 12 bodů.

Výsledek zkoušky vyjádřený body bude převeden na známku a je uveden v následující tabulce.

30 – 26 bodů	výborný
25 – 21 bodů	chvalitebný
20 – 16 bodů	dobrý
15 – 12 bodů	dostatečný
11 – 0 bodů	nedostatečný
0 bodů za nesplnění kritérií 1A, 1B, či rozsah viz výše	nedostatečný

B) Ústní zkouška

Žák si ze školního seznamu literatury (zveřejněného na webových stránkách školy) vybírá vlastní seznam **20 literárních děl**. Podepsaný vlastní seznam děl odevzdá řediteli školy nejdéle **do 31. 3. 2027** (podzimní termín do 30. 6. 2027). Neodevzdá-li žák v uvedeném termínu vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky ze všech pracovních listů školního seznamu literárních děl. Kritéria platí i pro opravňovací zkoušku a náhradní zkoušku. Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím **pracovního listu**. Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu obsahujícího výňatek z uměleckého a neuměleckého textu a strukturu ústní zkoušky.

Příprava k ústní zkoušce **trvá 20 minut**. **Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut**.

V jednom dni nelze u téže maturitní komise losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.

Kritéria pro výběr literárních děl k ústní zkoušce

Žák si losuje 20 literárních děl ze školního seznamu.	A. Světová a česká literatura do konce 18. století	minimálně 2 literární díla
	B. Světová a česká literatura 19. století	minimálně 3 literární díla
	C. Česká literatura 20. a 21. století	minimálně 5 literárních děl
	D. Světová literatura 20. a 21. století	minimálně 4 literární díla

Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie a drama.

Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Školní seznam sestavuje škola. Minimální celkový počet nabízených titulů je 60, horní hranice není stanovena.

Hodnocení ústní zkoušky

Žák je hodnocen v **7 oblastech** (viz **struktura ústní zkoušky**), může získat **maximálně 28 bodů**, které jsou převedeny na známky podle níže uvedené stupnice.

28 – 25 bodů	výborný
24 – 21 bodů	chvalitebný
20 – 17 bodů	dobrý
16 – 13 bodů	dostatečný
12 – 0 bodů	nedostatečný
0 bodů za nesplnění vnitřní podmínky	nedostatečný

Vnitřní podmínka: Pokud součet bodů za literárněhistorický kontext a analýzu uměleckého textu nedosáhne minimálně 6 bodů, je žák za ÚZ celkově hodnocen 0 body.

Cizinci mohou požádat o úpravu podmínek konání maturitní zkoušky, která se řídí zákonem 561/2004 Sb. (školský zákon, § 20 odst. 6) ve znění pozdějších předpisů.

STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY		
kritérium	ověřované vědomosti a dovednosti	body/čas
Literárněhistorický kontext	• doba, umělecký směr /hnutí, skupina • kulturně historický kontext, další autoři • kontext autorovy tvorby	max. 6 bodů cca 3 min
Analýza uměleckého textu	• literární druh a žánr • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motiv • časoprostor • kompoziční výstavba	max. 13 bodů cca 7 min
	• vypravěč / lyrický subjekt • postavy a jejich charakteristika • vyprávěcí způsoby, typy promluv • veršová výstavba	
	• jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku	
Analýza neuměleckého textu	• hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • různé možné způsoby čtení a interpretace textu • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát)	max. 7 bodů cca 5 min
	• dominantní funkční styl • dominantní slohový postup / slohový útvar • kompoziční výstavba výňatku • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku	
Výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury		max. 2 body celá zkouška
Počet bodů za celou zkoušku		max. 28 bodů

Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na úpravu prostředí, navýšení časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušek, odlišnosti v hodnocení, použití kompenzačních pomůcek, tlumočení a technickou nebo speciálně pedagogickou asistenci v souladu s doporučením PPP.

Žákům s PUP je hranice úspěšnosti v obou dílčích částech zkoušky snížena o jeden bod.

ŠKOLNÍ SEZNAM LITERÁRNÍCH DĚL 2027

Světová a česká literatura do konce 18. století

1. Boccaccio Giovanni: Dekameron
2. Diderot Denis: Jeptiška
3. Euripides: Medeia
4. Goethe Johann Wolfgang: Utrpení mladého Werthera
5. Molière: Lakomec
6. Shakespeare William: Hamlet
7. Shakespeare William: Romeo a Julie
8. Shakespeare William: Sonety
9. Shakespeare William: Zkrocení zlé ženy
10. Sofokles: Antigona
11. Sofokles: Král Oidipus
12. Villon Francois: Malý testament

Světová a česká literatura 19. století

13. Baudelaire Charles: Květy zla
14. Bezruč Petr: Slezské písně
15. Brönteová Emily: Na Větrné hůrce
16. Čechov Anton Pavlovič: Višňový sad
17. Erben Karel Jaromír: Kytice
18. Flaubert Gustave: Paní Bovaryová
19. Gogol Nikolaj Vasiljevič: Revizor
20. Havlíček Borovský Karel: Satiry
21. Hugo Victor: Chrám Matky Boží v Paříži
22. Mácha Karel Hynek: Máj
23. Maupassant Guy de: Kulička
24. Mrštíkové Vilém a Alois: Maryša
25. Němcová Božena: Divá Bára
26. Neruda Jan: Povídky malostranské
27. Poe Edgar Allan: Havran
28. Poe Edgar Allan: Jáma a kyvadlo a jiné povídky
29. Puškin Alexandr Sergejevič: Evžen Oněgin
30. Puškin Alexandr Sergejevič: Piková dáma
31. Sova Antonín: Z mého kraje
32. Vrchlický Jaroslav: Noc na Karlštejně
33. Wilde Oscar: Obraz Doriana Graye
34. Wilde Oscar: Šťastný princ a jiné pohádky
35. Zola Émile: Tereza Raquinová

Světová literatura 20. a 21. století

36. Apollinaire Guillaume: Pásmo
37. Deník Anny Frankové
38. Fitzgerald Francis Scott: Velký Gatsby
39. Hemingway Ernest: Sbohem, armádo!
40. Hemingway Ernest: Stařec a moře
41. Christiane F.: My děti ze stanice ZOO
42. Christie Agatha: Deset malých černoušků

43. Kafka Franz: Proměna a jiné povídky
44. Kesey Ken: Vyhodíme ho z kola ven
45. Nabokov Vladimir: Lolita
46. Orwell George: Farma zvířat
47. Orwell George: 1984
48. Remarque Erich Maria: Na západní frontě klid
49. Rolland Romain: Petr a Lucie
50. Sapkowski Andrzej: Zaklínač
51. Saint-Exupéry Antoine de: Malý princ
52. Sartre Jean-Paul: Zed'
53. Shaw George Bernard: Pygmalion
54. Steinbeck John: O myších a lidech
55. Styron William: Sophiina volba
56. Tolkien Reuel Ronald John: Hobit
57. Zusak Markus: Zlodějka knih

Česká literatura 20. a 21. století

58. Bass Eduard: Klapzubova jedenáctka
59. Čapek Karel: Bílá nemoc
60. Čapek Karel: Povídky z jedné a druhé kapsy
61. Čapek Karel: R. U. R.
62. Dyk Viktor: Krysař
63. Fuks Ladislav: Pan Theodor Mundstock
64. Fuks Ladislav: Spalovač mrtvol
65. Gellner František: Po nás ať přijde potopa
66. Havel Václav: Audience
67. Hrabal Bohumil: Obsluhoval jsem anglického krále
68. Hrabal Bohumil: Ostře sledované vlaky
69. Hrabal Bohumil: Postřižiny
70. Jirotko Zdeněk: Saturnin
71. John Radek: Memento
72. Kundera Milan: Směšné lásky
73. Kundera Milan: Žert
74. Lustig Arnošt: Colette
75. Lustig Arnošt: Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou
76. Lustig Arnošt: Nemilovaná
77. Mornštajnová Alena: Hana
78. Nezval Vítězslav: Edison
79. Nezval Vítězslav: Manon Lescaut
80. Otčenášek Jan: Romeo, Julie a tma
81. Pavel Ota: Smrt krásných srnců
82. Poláček Karel: Bylo nás pět
83. Seifert Jaroslav: Maminka
84. Svěrák Zdeněk: Povídky
85. Škvorecký Josef: Zbabělci
86. Vančura Vladislav: Rozmarné léto
87. Viewegh Michal: Báječná léta pod psa
88. Weil Jiří: Život s hvězdou
89. Wolker Jiří: Těžká hodina

Výběr z povídkových souborů a básnických sbírek

Baudelaire Charles: Květy zla (Zdechlina; Spleen; Rusovlasé žebračce; Litanie k Satanovi; Veselý umrlec; Kočka)

Bezruč Petr: Slezské písně (Kantor Halfar; 70 000; Maryčka Magdónova; Ostrava)

Boccaccio Giovanni: Dekameron (Úvod – Den první; Den první – Příběh čtvrtý; Den šestý – Příběh čtvrtý)

Čapek Karel: Povídky z jedné a druhé kapsy (Modrá chryzantéma; Rekord; Zločin na poště; Ukradený kaktus)

Erben Karel Jaromír: Kytice (Kytice; Poklad; Svatební košile; Polednice; Zlatý kolovrat; Vodník, Dceřina kletba)

Havlíček Borovský Karel: Satiry (Král Lávro; Tyrolské elegie)

Kafka Franz: Proměna a jiné povídky (Proměna, Ortel)

Kundera Milan: Směšné lásky (Eduard a Bůh; Falešný autostop)

Neruda Jan: Povídky malostranské (Přivedla žebráka na mizinu; Doktor Kazisvět; Hastrman)

Poe Edgar Allan: Jáma a kyvadlo a jiné povídky (Jáma a kyvadlo; Černý kocour; Eleonora; Masky červené smrti)

Pavel Ota: Smrt krásných srnců (Nejdražší ve střední Evropě; Ve službách Švédska; Kapři pro wehrmacht; Smrt krásných srnců)

Sapkowski Andrzej: Zaklínač (Zrnko pravdy; Menší zlo; Poslední přání)

Sova Antonín: Z mého kraje (Květnový sen; Před lety ještě...; Rybníky; Meditace; Stesk honičích psů; Pole; Pout' v zimě; Žně; Potoky; V oddechu; V chalupě; Tábořské kraje)

Svěrák Zdeněk: Povídky (Za Přemkem Baštýřem, Fotograf, Horká neděle)

Volker Jiří: Těžká hodina (Těžká hodina; Balada o nenarozeném dítěti; Tvář za sklem; Balada o očích topičových)

Školní seznam literárních děl 2027 a kritéria zkoušky byly schváleny ředitelkou školy a předmětovou komisí.

V Mělníku dne 29. 9. 2026

Střední průmyslová škola stavební,
Mělník, Čestmírova 363
276 01 Mělník, IČO: 600 303
Tel: 315 622 480/311 440 220
IČO: 486 705 33

Ing. Jitka Horáčková
ředitelka školy